

N:o 14.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående fort-
farande bestånd af en med Magnesitaktiebolaget Tarre-
kaise afslutad öfverenskommelse rörande vissa mineral-
fyndigheter å kronojord i Norrbottens län; gifven Stock-
holms slott den 30 december 1905.*

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

att skedd försummelse af magnesitaktiebolaget Tarrekaise att före den 1 mars 1905 inför Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län styrka, huru stort belopp bolaget under år 1904 utgifvit för undersökningsarbete å vissa till bolaget på arrende upplåtna mineralfyndigheter å kronojord inom Kwickjocks kapellförsamling af nämnda län, icke skall utgöra hinder för den om arrendeupplåtelsen afslutade öfverenskommelsens fortfarande bestånd.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Gösta Tamm.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30
december 1905.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
 BIESERT,
 friherre MARKS von WÜRTEMBERG,
 TAMM,
 SIDNER,
 HELLNER,
 SCHOTTE,
 BERG,
 BERGSTRÖM.

79:o.

Departementschefen, statsrådet Tamm anförde:

I nådig proposition den 31 mars 1903 gjorde Eders Kungl. Maj:t framställning till Riksdagen i fråga om tillgodogörandet af vissa magnesitfyndigheter å kronojord inom Kvickjocks kapellförsamling af Norrbottens län. Eders Kungl. Maj:t föreslog därvid Riksdagen att medgifva, att ifrågakomna fyndigheterna finge på arrende upplåtas samt att för sådan upplåtelse skulle gälla vissa hufvudgrunder. Bland dessa ingingo bestämmelser *dels* därom, att för fyndigheternas fullständiga undersökning och för andra förarbeten m. m. skulle beräknas en tid af fem år från och med det år, hvarunder arrendeaftal mellan kronan och

vederbörande arrendator komme till stånd, samt att arbetet under denna tid skulle bedrivas i den omfattning, att årligen på detsamma nedlades en summa af minst 8,000 kronor, däraf minst 5,000 kronor i verkliga arbetskostnader, med skyldighet för vederbörande arrendator att för hvar och ett af dessa år inom den 1 mars året därefter inför Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län styrka, huru stort belopp för ändamålet utgifvits, *dels ock* därom, att föreskrifterna i § 13 af nådiga kungörelsen om begagnande af kronans jordägarandel i grufva den 20 oktober 1899 skulle i tillämpliga delar lända till efterrättelse och i arrendekontraktet införas. I den paragraf af nämnda kungörelse, till hvilken sålunda hänvisas, föreskrifves, bland annat, att, därest arrendator af kronans jordägarandel i grufva underlåter att behörigen fullgöra arrendevillkoren, arrenderätten blir förverkad och arrendatorn skyldig att afträda grufandelen sex månader efter det att förverkandet skedde.

Sedan Riksdagen uti skrifvelse den 22 maj samma år anmält, att Riksdagen med viss ändring, som ej afsåg nyss angifna bestämmelser, bifallit Eders Kungl. Maj:ts berörda framställning, godkände Eders Kungl. Maj:t den 5 juni 1903 Riksdagens beslut i hvad detsamma skilde sig från Eders Kungl. Maj:ts förslag samt anbefalldes kammarkollegium och kommerskollegium att, i öfverensstämmelse med de af Eders Kungl. Maj:t och Riksdagen godkända hufvudgrunder för ifrågavarande upplåtelse, uppgöra förslag till aftal om samma upplåtelse samt därefter underställa detta förslag Eders Kungl. Maj:ts pröfning och fastställelse.

Efter det kollegierna till fullgörande häraf inkommit med utlåtande, behagade Eders Kungl. Maj:t den 26 mars 1904 godkänna ett inom jordbruksdepartementet utarbetadt förslag till öfverenskommelse mellan Eders Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt magnesitaktiebolaget Tarrekaise, å andra sidan, om upplåtande på arrende till detta bolag af ej mindre följande fyra järnmalmsinmutningar å Tarrekaise inom Kvickjocks kapellförsamling, nämligen n:ris 2931 Jägaren, 2932 Bruden, 2937 Haren och 2939 Orren, än äfven de inom de för fyndigheterna n:ris 2937 Haren och 2939 Orren anvisade utmål belägna magnesitinmutningar äfvensom magnesitinmutningarna Paturkärso n:ris 1 och 5 samt Hildo.

Uti det kontrakt, som sedermera enligt Eders Kungl. Maj:ts bemyndigande upprättats med magnesitaktiebolaget Tarrekaise, bestämmes bland annat, *dels* uti mom. 1, att bolaget skall vara skyldigt att under fem år från och med år 1904 bedriva undersökningsarbetet i den omfattning, som förut angifvits, samt att fullgöra ofvan omförmälda anmälningsplikt rörande det hvarje år för nämnda arbete utgifna beloppet, *dels ock* uti mom. 12, att, om bolaget underlåter att behörigen fullgöra arrende-

villkoren, arrenderätten skall vara förverkad och bolaget skyldigt att frånträda arrendet sex månader efter det att förverkandet skedde.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län har nu i underdånig skrifvelse den 28 oktober 1905 anmält, att magnesitaktiebolaget Tarrekaise den 23 augusti samma år, för fullgörande af bestämmelserna uti mom. 1 i förberörda kontrakt, till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifvit, kvitterade räkningar å bolagets utgifter under år 1904 för undersökningsarbeten å de till bolaget upplåtna fyndigheterna; och har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande vidare anfört, att vid företagen granskning af, huru mycket penningar bolaget kunde anses styrkt sig hafva nedlagt å ifrågavarande undersökningsarbete, Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande funnit, att bolagets utgifter för ändamålet uppgått till 9,446 kronor 89 öre, däraf 6,405 kronor 9 öre af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ansetts böra räknas såsom verkliga arbetskostnader; att, ehuru bolaget således måste anses hafva för år 1904 tillfullo fullgjort sina åligganden enligt kontraktets mom. 1 i hvad beträffade det föreskrifna minimum för nedlagda utgifter, bolaget icke inom föreskrifven tid styrkt detta förhållande, hvarför bolaget på grund af bestämmelserna i mom. 12 uti arrendekontraktet kunde anses hafva förverkat arrenderätten till förut uppräknade fyndigheter; att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ansåge sig böra uttala, att, såvidt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande kunde finna, Eders Kungl. Maj:t och kronan icke kunde anses hafva lidit något men genom den försummelse, som bolaget låtit komma sig till last, isynnerhet som bolaget genom att nedlägga större kostnader än som stadgats måste anses hafva visat sig ämna vilja fortsätta med bearbetningen af ifrågavarande magnesitfyndigheter; samt att berörda bestämmelse om en viss tid, inom hvilken bolaget skulle inlämna bevis om omfattningen af sitt undersökningsarbete, syntes hafva tillkommit för att bolaget icke skulle kunna förhindra Eders Kungl. Maj:t och kronan att, om bolaget icke idkade grufdrift, upplåta densamma åt andra.

I hvad Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande sålunda anfört anhåller jag att få instämma. Såväl ur billighetens synpunkt som med hänsyn till statens intresse finner jag uppenbart att kontraktet bör utan hinder af den inträffade oväsentliga försummelsen bibehållas vid gällande kraft.

Då emellertid Riksdagen deltagit i bestämmandet af villkoren för ifrågavarande upplåtelse, torde dess yttrande jämväl i föreliggande fråga böra inhämtas. Jag hemställer alltså i underdånighet, att Eders Kungl.

Maj:t, måtte finna bolagets försummelse att före den 1 mars 1905 inför Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län styrka, huru stort belopp bolaget under år 1904 utgifvit för undersökningsarbete å ifrågavarande fyndigheter, icke böra utgöra hinder för öfverenskom-
melsens fortfarande bestånd, samt i nådig proposition föreslå Riksdagen att härtill gifva sitt medgifvande.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan — till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hugo Elliot.